

Hajdúföld

Előfizetési ár helyben és vidéken 1 hóra 200 K.
(Egy hónapnál hosszabb időre előfizetést nem fogadunk el)
Egyes példány hétköznap és vasárnap 10 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
Megjelenik hetfé kivételével minden nap

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM.

Két világ

A világpolitikában viszonylagos nyugalom, az összeszabdalt Európa pillanatnyilag seblázás álomban pihen. A megnyomorított magyar korona hónapok óta szilárdul tartja szomorú nyújtását. A jóvátétel kérdésének árnya ott lebeg bár a közeljövő felett, mégis a halasztás, a prolongálás lélegzethozó juttató napjai alatt lassú és csöndes regeneráció felé kellene indulnia a magyar gazdasági életnek, ha egészséges volna és magyar volna minden molekulája.

Es im egyszerre, hirtelen és váratlan kirobbanással viharzanak fel a magyar főváros tőzsdéjén az árfolyamok.

Szilaj hullámmal csapnak egekig a kurzusok, vad, örületes tombolással indul meg újra a játék, vagyonok süllyednek el a kavargásban és vagyonok halmozódnak fel szerencsés kalózközökben.

Elmeredt szemmel hamul el a józan mérlegelés ezen az örült khaoszon.

Európában szélesedő van, a korona szilárdul áll, az ország építésén szorgosodik millió munkáskéz, töpreng százezer odaadó elme, honnan ez az új romboló roham?

Ezt a vihart gonosz, mohó kezek kavarták, ezt a vihart előre megfontolt, profitéhes, idegen koponyák agyalták ki. Kis existenciák összeomlásának, a nekijuduló drágaság alatt összeroppant karrierek, életük romjainak hekatombáján újra urra lett a dolog nélküli, munkátlanul könnyen keresők idegen lelkű, romboló, önző spekuláns szelleme.

A pesti barok megtelenek újra karvajorru, dülledtszemű, pénzszerő idegenekkel, ragyogó autók suhanak külföldi luxusban pompázó szereplőkkel. A diadalmas fajta ismét tele kehellivel dobog az újra össze-roppant magyar államépület fölött...

... Elmúlt a negyedik karácsony. Maradék Magyarország városainak rideg pályatestein fekete vagonok derlepte sorai áldogolnak, immar negyedik esztendeje. Rongyos ruhájú, horpadt mellű, lázas szemű megtört férfiak, vértelen arcú, aszott asszonyok, halálraszult gyermekekkel; a mi magyar véreink.

Hazanéző tekintetük már nem ködös a reménykedés vágyó könnyeitől, minden hitüket, minden sóhajtasukat torkukra forrasztotta az egyetlen nagyur: a Nyomor csontkeze.

Az ország szent testén sűrűnyelű húzott véres vonszák mind szélesebb, athaghatatlanabb szakadékokká szélesütnék. A feledés, a közműbűsség, a belétörődés mind messzibb odázza a megváltás már így is rettenetesen kérelkedő óráját. Ám kitörődik ezzel a másik világgal?

A pesti tőzsdén tombol a hosszú kiki mérő siet az idegenek lukullusi lakomájából lecsurranó maradványokból felkapkodni, amit lehet.

S a tőzsdén, spekulációkon, nagy üzleteken fűtő idegen világ remegve védi a maga országát. „Konszolidációt” kiált, követeli a maga összerablott tárházának, a meglévőnek védelmezését.

... Ómlabakon kúzeleg a mi magyar nyomorúságunk ötödik ujcseztendeje.

Forradalom szünyén, kommun véres gyalázatán keresztül, keresztyén felbuzdulás után még mindig ugyan-

az a csöcselék fenn a „hosszok” arancsucán, s sötét pályaudvarokon még mindig véres vaddal arva, menekült véreink vagonjainak hosszú sorai.

Vajjon mikor választunk már végre a két világ közötti?

Mikor foglalnunk már törhetetlen frontot a mi testvéreink, minden igaz magyarok sorában?

Jön irgalmatlanul az ötödik ujév. Választanunk kell — mig nem késő — a két világ között. Nagymagyarország legyen-e a mi vérző csonka földünk, vagy idegen, hazátlan, mohó csöcselék kufár büntanyája?

A magyar nemzet ökölbe szorított kézzel vár...

Rakovszky Iván belügyminiszter emlékezésére Tisza Istvánról!

Nyíregyháza, dec. 28. *Rakovszky* Iván belügyminiszter ma több képviselő kíséretében részt vett Szabolcsmegye díszközgyűlésén, ahol leleplezték *Tisza* István areképét.

A díszközgyűlés ünnepi szónoka *Rakovszky* Iván belügyminiszter volt, aki nagyszabású emlékezésével áldozott *Tisza* István emlékének. Méltatta becsületes magyar hazafiságát, minden önzéstől, minden személyes ambíciótól mentes, közjóra való törekvését, majd a következőket mondotta:

— Aznap, amikor *Tisza* István meghalt, aznap halt meg a magyar nemzet is. *De a magyar nemzet feltámad, itt él ökölbe szorított kézzel, összeszorított foggal és vérjé a napot, amelyből a nemzet nagy léte fakad* és akkor, amikor a nemzet talpra állott, ismét feléled, feltámad és visszatér köztünk a hazafiság szelleme.

— Most itt ez alkalommal az ő nagy életének tanulságából három igazságot akarok lefesteni, amelyen

okulva bölesebben, okosabban rendezhetjük be a mi nemzetünk jövővendő életét.

Az egyik *Tisza* István nagy, minden alkudozástól, minden gyengeségtől ment hazafisága, a másik az a lefogás, amelyet ő magának a nemzet és a nép szabadságáról alkotott. A harmadik az ő nagy rajongása az ország rendjéért és fejeleméért, mert tudta, hogy ez a rend és fejelem az az erő, amely egy nemzetet életre és alkotásra képesít.

— Ha ezeknek a tanulságoknak megfelelően fogjuk megtenni kötelességünket, akkor megérjük azt a diadalt, amelynek nyomában ismét felvirrad az ország napja a régi földön, a régi vizek partján és a régi nagy horizonton.

A hatalmas beszédet szünni nem akaró éljeazással fogadák.

Délben bankett volt, délután a társas köröket látogatta meg a belügyminiszter és este visszautazott Budapestre.

Beigazolódta a „Hajdúföld” vádjai Károlyi politikai ágensével szemben

A nagylétai választás epilógusa — Komlóssy főszerkesztőt felmentették a sajtópörben — Orbókra rábizonyított a részegesség is

Az első nemzetgyűlési választások idején, 1920 júniusában a felszabadult Tiszántulon is teljes erővel megindult a választási harc. Különösen erős és izgalmas választási küzdelem folyt a nagylétai körületben, ahol hat képviselőjelölt állott szemben egymással, köztük a legérdekesebb típus *Orbók* (Keppich) Attila.

A *Hajdúföld* 1920 július elseji számában „Zsidóvilág Biharban” cím alatt hosszabban foglalkozott a választási harccal s lerántotta a leplet

Orbók Attila kortesfogásairól s előéletéről.

Üsd a zsidó!

Megint a *Hajdúföld* ebben a cikkben, hogy *Orbók* azzal kezdte kortes-kürütját, hogy a létai piacon elkiáltotta magát:

— *Hazádnak rendületlenül, üsd a zsidót kegyetlenül!*

Mikor azonban látta, hogy a körületben több érdemes keresztyén és kiszagdapárti jelölt van, hirtelen más hangnemből csapott át, a zsidóknak, liberálisoknak udvarolt, a

csöcseléknek hizelgett. *Liberális* jelölt lett s nagy hangon ígérte, hogy ha ő lesz a képviselő 200 korona lesz a napszám, de 16 korona a buza mázsája. Félketlenül izgatott az urak ellen és dícsőitette a zsidókat,

Részeges fráter...

Orbók a hosszú cikknek csak két mondatát kifogásolta nevezetesen, hogy „a részeges frátert alkalmuk volt már a tisztelt választóknak az ujlétai homokon tetsz halált halva kiterítve látni, aminek különben nemcsak ő, hanem első sorban a bor volt az oka”, és hogy „Az agitációba még akkor beletanult, amikor a nemzetrontó *Károlyi Mihálynak* volt az ágense”.

Orbók, a *Károlyi*-ágens

Orbók e kitételek miatt sajtópert indított a *Hajdúföld* ellen. A cikket a sajtójogi felelősséget dr *Komlóssy* Imre főszerkesztő vállalta. A debreceni kir. törvényszék több tárgyalást tartott ebben az ügyben s elrendelte a valóság bizonyítását.

Kihallgatták *Barla Szabó* József nemzetgyűlési képviselőt, aki igazolta, hogy *Orbók* tényleg politikai ágense volt *Károlynak* s ezt be is ismerte *Ki árulta el Magyarországot* című röpiratában.

Hogy *Orbók* részeges ember volt, ezt viszont több nagylétai választókerületbeli ember igazolta.

Felmentő ítélet

A folytatólagos főtargyalást esztendőnkön délelőtt tartotta meg a debreceni kir. törvényszék dr *Visky* Sándor előklete alatt működő büntetőtanácsa. *Komlóssy* Imre képviselőtében dr *Pórszász* Károly ügyvéd, *Orbók* képviselőtében *Benkő* Lajos ügyvéd volt jelen.

A kihallgatott tanúk ismét csak bizonyították a *Hajdúföld* állításait. *Benkő* Lajos magánvadló vad, dr *Pórszász* Károly védő jogi érvekben gazdag védőbeszéde után a bíróság ítélethozatalra vonult vissza s rövid tanácskozás után beigazoltnak vette a *Hajdúföld* állításait s dr *Komlóssy* Imrét a vad és következménye alól felmentette.

Benkő Lajos *Orbók* képviselőtében felelőbezt a felmentő ítélellen.

A köztisztviselők ételmisszer váltása

Budapest, dec. 28. A pénzügyminiszter a közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak kedvezményes áru természetbeni ételmisszer ellátása helyett adandó készpénz váltáság összegét 1923 január hónapjára személyenként 2900 koronában állapította meg.

Kormányzói kegyelem a biharkeresztesi gyilkosnak

Még sokak emlékeztében él annak a különös kegyetlenséggel végrehajtott gyilkosság az emléke, melyet az 1921. év nyarán Molnár Imre és Antai követtek el a biharkeresztesi határban.

A gyilkosságot megelőzőleg ugyanis Molnár Imre eljegyezte magát egy nagyváradi ápolónővel, Tekecs Gizellával, akit megtartott pénzével igyekezett Magyarországra csalni, hogy testvérel, Antaival az előre megbeszélte terv szerint láb alól eltegyék és kirabolják.

A múlt nyár folyamán a lány engedett Molnár Imre kérésének és át is jött a határon. A két Molnár testvér a biharkeresztesi határban első kiálkozó alkalommal megfojtotta és kirabolta a gyanútlan leányt.

A gyilkosokat Budapesten elfogták és a debreceni királyi törvényszék tárgyalásán Molnár Imrét halálra, Antait pedig életfogytiglani börtönrre ítélte. A királyi tábla és a kuria másod- és harmadfokon is helyben hagyta a törvényszék ítéletét.

A halálraítelt Molnár Imre védője a Kormányzóhoz folyamodott kegyelemért. A legfelsőbb döntés eredménye hosszabb ideig bizonytalan volt, míg nem a „Hajdúföld” elsőnek jelentette beavatott helyről nyert értesülés alapján, hogy Molnár Imre kegyelmet kapott.

A december elején szerzett információ autentikus volt, mert a kormányzói döntés szerdán délután leérkezett Debrecenbe. A végleges ítéletet dr. Visky Sándor tanácselnök csütörtökön délelőtt hirdette ki a gyilkosnak. Az államfői kegyelem a halálbüntetést életfogytiglani fegyházra változtatta át. Molnár Imre egykedvűen fogadta a kegyelmező ítéletet, amely a bitófától mentette meg.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen

Aranyborju

Herczeg Ferenc színműve. Bemutatta a Csokonai-színház 1922. december 27-én.

Herczeg Ferenc a modern magyar drámatermelés khaotikus hangzárványában az abszolút zeneiséget képviseli. Egész világszemlélete erre jelöli ki, mert hiszen az optimizmus és pesszimizmus egyensúlya senkiben a mai magyar drámaírók közül nem biztosabb, mint Herczeg Ferencben s az abszolút zene is ezen a kiegyensúlyozott ponton veti meg a lábát, hogy az utolsó tételben diadalmas erővel hirdesse az optimizmus feljuggongó győzedelmét.

A Csokonai-színházban szerdán este bemutatott Herczeg-darab utolsó akkordjai is nagyon tisztas és magas hangok, amelyek édes erővel cselegenek ki a végtelenbe: a boldogtalanságot leküzdötte a boldogság. Magasak és tiszták ezek a hangok, amint hogy az a Herczeg Ferenc morális erőkisugárzása és szemléletének ragyogó fénye. A téma talán túl nagy is ahhoz, hogy egészen áttekinthető legyen mindenki számára a maga gondolati teljességében: az igazak felmagasztaltatása a visszafordított világrendben, ahol az élet mélyéről az ormokra följutottak szívük nemességének világával homályosítják el a pónz ragyogását.

A gondolat tiszta és erős és a

Elveszett egy félmillió korona értékű urvacsorakészlet

Folyik a nyomozás

Rendkívül érdekes ügyben folytat hosszabb idő óta nyomozást a debreceni államrendőrség. A volt 51. honvéddadosztály parancsnokság tisztikarának tulajdonát képező urvacsorakészlet, amelynek értéke most több, mint félmillió korona, rejtélyes körülmények között elveszett, eltűnt.

A református katonáknak

A fényes haditettek visszatekintő 51. honvéddadosztály parancsnokság tisztikara mélyről jött vallásos érzületből 1915. év elején egy budapesti ékszerészől urvacsorakészletet és tányért vett a református katonák számára. Az urvacsorakészletet először a gazdasági hivatal, később a beosztott ref. táborig pap, Jakucs István őrizte. Az urvacsorakészlet háboru utáni sorsáról úgy határoztak a bevételest kezdeményezők, hogy örök megőrzésre a Ludovika Akadémiának juttatják.

Járatlan hegyi utak...

A forradalom kitörése idején, a front összeomlásakor Jakucs István táborig lelkesen volt az urvacsorakészlet, aki, midőn Gemonából, állomáshelyéről menekülni volt kénytelen, magához vette a kelyhet s igyekezett azt megmenteni. Járatlan hegyi utak, fosztogató rablóbandák között tért haza, az urvacsorakészletet tokját el is rabolták tőle, de magát az urvacsorakészletet sikerült megmenteni s hazahozni Hajdúszovrára.

Jakucs hazatérése után tifuszbetegségbe esett és csak hosszabb idő múltán gyógyult fel. Felgyógyulása után, 1919. januárban bejött Debrecenbe, jelentkezett a 3. honvédlaktanyában s tanuk jelenlétében, elismervény mellett átadta az urvacsorakészletet az akkori parancsnoknak.

Elveszett a serleg

A nyomozás számai eddig pontosan fedik a történeteket, itt azonban megszakad s teljes homály fedti az urvacsorakészlet további sorsát. A deb-

receni rendőrség több kihallgatást végzett ebben az ügyben, de nem sikerült teljesen célravezető új nyomra bukkanni, annál kevésbé, mert a szereplő tanúk ellentétesen vallanak.

Milyen volt az urvacsorakészlet?

Az urvacsorakészlet leírása a következő: egy négy dl. űrtartalmu, tojásdad alakú aranykehely, ráerősítve nehéz, tömörözüst ötvösmunkájú talpra. Egy 40 dekagramm ezüst tányér. Az aranykehelyen és ezüsttányéron a bibliából vett idézetek voltak bevéve, így a III. zsoltár 2, 7, 9. verseiből a következők:

„Uram megsokasodtak az ellenégeim. Sokan vannak a rém támadók. Nem lélek sok ezernyi néptől sem, mely körököül felállott ellenem.”

A talpazaton a következő felirás volt bevéve:

— A világháború tartamára szervezett m. kir. 51. honvéddadosztály református katonáinak a hadosztály tisztikara. 1915. aug. 21.

A tányér belső oldalán a hadosztály azon tisztjeinek neve és rendfokozata volt művésziesen bevéve, akik a kegyserg bevételekor pénzáradományukkal hozzájárultak.

Folyik a nyomozás

A debreceni rendőrség változatlan erővel nyomoz az urvacsora készlet előkerítésére s értesítésére a budapesti és vidéki rendőrségek is bekapcsolódtak a nyomozásba. A rendőrség felkéri mindazokat, akik a készlet sorsáról, hollétéről bármit is tudnak, hogy ezt jelentseék a Rendőrség I. emelet 64. alatt.

Legszébb téli fajtalmák

Batul, Jonathan
Renette stb. stb.

Kontsek Gézánál

Most már csak kívül ugathatnak

Egy szörnyű visszasszögöt szünetelt meg végre a kormány. Amíg ugyanis az ország határain belül a saját karán okult magyar társadalomnak egyidőre sikerült botapasztaut az arulás és nemzetgyalázás száját, felháborító volt napról-napra látni, hogy a külföldi kolportázs jogán zavartalanul terjeszthető mindaz a nyomdafesték alá nem való szenny, amit az itthon lapuló és elnémított zsvanyhad külföldön kitarított sajtójával köpköd az arcukba.

Most örömmel vesszük a hírt, hogy a köztünk lapuló árulók külföldi esaholása legalább ezután már nem hallik be a határon, mert a kormány egész sereg ilyen sajtószenny előtt zárta le örökre a háromszínű sorompót, köztük számos olyan sajtó-melléktermék előtt is, amely a magyar nyelvet gyalázta meg a világ legaljasabb magyar-gyalázásaival.

Az országból kitiltott lapok ezek: A Jövő, Arbeiter Zeitung, Az Ember, Bécsi Magyar Ujság, A Darutoll, A Proletár, Rothe Fane, Das Neue Reich, Der Abend, Der Kampf, Der Mensch, Der Morgen, Der Morgen An Montag, Das Neue Tag, Der Wahre Jakob, Deutsch Österreichische Tages Zeitung, Der Fackel, Die Musket, Die Sociale Revolution, Die Wahrheit, Erde, Felszabadulás, Fialat Kommunista, Ijja Munkás Internacionale, Prager Presse, Uj Világ, Vigasztolás, Vörös Ujság, Wiener Montags Zeitung, Wiener Montags Journal, Wiener Allgemeine Zeitung, Wiener Ungarische Zeitung, Amerikai Magyar Hirlop, Agramer Tagblatt, Amerikai Magyar Bányász Lap, Amerikai Magyar Ujság, Jüdische Presse, Világosság és az Arader Zeitung.

— Képkiallítás a városházán. A Műpartói Egyesület kiallítása nyitva délelőtt 10 órától este 7 óráig a városháza közgyűlési termében.

Herczeg Ferenc teljes és magasrendű költői világképet ad, azzal a tökéletes élességgel és nagyvonalu egyszerűséggel, ami alapulajdon-sága, filozófiai és etikai lendülete tisztult és emelkedett, — de a megnyilatkozási forma a bácskai dzsentri krónikásának miliője s a gyönyörű morált a főltszines társasági élet főltszines érintkezési formulái nyugözik. A legendás magasságok, a szimbólumok szépsége és a történetek belső távlata kényelmetlenül feszengenek a társadalmi karkövek habitusában...

Az Aranyborju nem köznapi belső és külső szerkezete nehéz feladatokat súlyosít a rendezőre és színészekre egyaránt ad tág teret. A Csokonai-színház rendezése a lehetőségekhez mérten igyekezett is kihasználni minden olyan momentumot, amellyel a Herczeg-darab szimboliztikáját hangsúlyozhatta: az azonos epizódok aláhuzása pregnáns, a két részben megadott két különböző erkölcsi távlalt levegőjét jól ellenlétezte s az önmagukban is drámai történetek menete gyors és izgalmas. Kevésbé vizionáriusak azonban az alomszerű intermezók s a színészek sem tudnak a megfelelő helyeken mindig és egészen behelyezkedni abba a relief-síkba, amit a stilizált-ság megkövetel. (Érdekes, hogy

Unger, az énekes színész volt az egyedüli, aki öntudatlan ösztönrel tendenciát mutatott néha erre a marionett-színjatszásra).

A különben stilusos együttes munkája egyenletes és csiszolt: Halassy Mariska lélektani felfogásának finomságával és a lényegyet mindig a felületen tartó erejével a darab mindkét részében vezére volt az emblemenek. Az első rész Jókai-stilusú nősténytigrisbe, a szenvedélyesség, számitó vadság és szilaj kacserg kegyetlen keverékébe a nőiesseget is bele tudta vinni, a második felvonás szenvedésekben megízült asszonyának alakjában pedig mélyen emberi és megindító. A többiek közül Halassy né ért fel hozzá, aki szenvedérenül átértette Herczeg elképzelését a szugori és családi vagyonosztalansághoz betegesen ragaszkodó, vashóli kovácsolt öregasszonyról. Rubinyi figurája éles metszésű, de sokszor nem fűti át az őszinteséget. Rolkó az első felvonásban kibérelt értékű alakot ad, Erdődi Lili sokszor fog igaz hangot, szentimentalitása azonban nagyon is egyszerű, Unger figurája stilusos, Sötét B. tisz azonban még egyelőre nem alkalmas önállóbb szerepek vitelére. László Gyula epizódalakja jó s a darabot is ő rendezte.

Béber László

A Kormányzó a Turán szövetség kiállításán

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Kormányzó ma, csütörtökön délután 4 órakor *Hardy Kálmán* sorhajóhadnagy, szárnysegéd kíséretében megtekintette a Turán magyar nemzeti háziipari szövetség kiállítását. — A szövetség igazgatósága nevében *Marton Gyula*, a budapesti Ipar és Kereskedelmi Kamara alelnöke és *dr. Wún cher Frigyes*, a MTI. R. T. igazgatója fogadták a Kormányzót, aki hosszabb időt töltött a kiállításán és részletesen megismerkedett a magyar iparművészek, a magyar középosztály és az egyes vidékek által kiállított iparművészeti és háziipari tárgyakkal. A Kormányzó teljes elismerését fejezte ki a látottak felett és örömeinek adott kifejezést afőtött, hogy a magyar háziipar és iparművészet intenzív munkával részt vesz az ország gazdagodásában és fejlődésében biztosító műipari területekben.

Három hónapos indennitás Debrecen gazdalkodásában

Ary Lajos városi főszámvivő a jog- és pénzügyi bizottság december 28-i ülésén javaslatot tett, hogy a törvényhatósági bizottság 1923. első három hónapjára adjon költséghatárítást a szükséges intézkedéseket tegye meg, mivel a rendes költségvetést a gazdasági helyzetre való tekintettel betervezési nem lehetett.

A javaslat megállapítja a vigalmi adóknak

a legújabb miniszteri rendelet értelmében megállapított százalékait. Csak a mozgósínházak vigalmi adójánál volt némi érdeklődés — a zsidók körében. A miniszteri rendelet 15 százalékot javasolt, a bizottság pedig 20 százalékot. A 20 százalékos javaslat különösen *Fejér Ferenc* környékén talált megértő helyeslést.

A vigalmi adókat következőképpen emelik fel: bálók, próbabálók, orfeum, kabaré, variété, löverseny, ügyverseny, idegonyeivü előadások után a belépőjegy árának *harmadik részét*. Mutatványok és egyéb vigalmak után a belépőjegy 20 százaléka.

Megadóztatják a művészetet és a tudományt is

A Csokonai-színház előadásaira, hangversenyekre, tudományos és irodalmi előadásokra 10 százalékos vigalmi adót vetnek.

A költségvetési felhatalmazás javaslatát a vízvezeték használatánál a víz köbméterenként 50 koronára, a vízvezető árak díját 800 koronára emeli fel. A *tegelőbér összege 20 kiló buda*, a ciframénosba hozott ayaállatok fedoztetési díja tizenöt kiló buzában állapítatik meg.

Vágóhídi díjak

Felnőtt szarvasmarha 650 kor., növéndék marha 600 kor., 16 400 kor., szopós borjú 300 kor., juh, kecske 140 kor., bárány, gödölve 85 kor., sertés 450 kor., süldő 30 kg.-on alul 300 kor., malac 10 kg.-on alul 100 korona.

A jog- és pénzügyi bizottság a javaslatot elfogadta — három hónapra. Így a rendes költségvetésben a fent ismertetett tételeket valószínűleg még jobban felemelik.

A lausannei konferenciát eredménytelenül fejezik be a közeli napokban

A párisi értekezlet megtartása is teljesen bizonytalan — Olasz hadi készülődések — Az osztrák kancellár a jövő héten utazik Budapestre

Legutóbb érkezett táviratok megerősítik azt a tudósításunkat, amely szerint a *lausannei konferencia eredménytelenül végződik*, ha csak a közeljövőben nem történik valamilyen eredményes közbelépés. A Reuter-iroda ma táviratai azt jelentik, hogy komoly veszély forog fenn arra nézve, hogy

az értekezlet zátonyra jut.

Rastán bég, az angorai kormány kiküldötte, jelentéstételre Lausanne-ból Konstantinápolyba érkezett és így várható, hogy a legközelebbi napokban megtörténik az angorai kormány döntése.

A szövetséges delegátusok tanácskozásán részt vett az amerikai delegátus is.

A szövetségesek delegátusai délután összeültek, hogy a konferencia általános helyzetéhez képest állást foglaljanak és a forgalomban lévő riasztó híreket megcáfolják. — Az ülésnek nagy fontosságot tulajdonítanak, mert azon *Lord Curzon*, *Carron* és *Barréren* kívül *Child*, az amerikai delegátusok vezetője is részt vett.

Az ülésen elhatározták az elért pozitív és negatív eredmények összefoglalását, hogy azután az albizottások megszervezességük. Ezek fogják képezni a szerződés alapját.

Általános vélemény szerint a helyzet *meglehetősen feszült* és a konferencia olyan pontra érkezett, ahol *eredményeknek nem igen van helyük*.

és elérkezettnek látszik a konferencia befejezési pillanata.

Mussolini nem megy Párisba

Különböző oldalról érkező hírek szerint Mussolini olasz miniszterelnök már elhatározta, hogy nem vesz részt a párisi értekezleten, aminek folytán *nagyon bizonytalan* vált az értekezlet megtartása is, annyival is inkább, mert Párisban úgy látszik már döntöttek a Ruhr-vidék megszállásának ügyében.

Készülődés a Ruhr-vidék megszállására

Ezzel a hírrel kapcsolatban kissé különösnek látszik az a hír, hogy Mussolini hosszasan tárgyalt Diaz tábornokkal, a hadügyminiszterrel és főparancsnokkal az olasz hadsereget érintő fontos ügyekben és a márciusi behívásokról, Mussolini egyébként Madridba készül.

Moszkvából érkező hírek szerint az Orosz Egyesült Államok

megalakulása már rövid idő kérdése. Lenin betegsége, ugylátszik, súlyosbodott, mert egy német specialista tanár újra leutazott hozzá és már most jelzi, hogy látogatását előreláthatólag megfogja ismételni.

Seypel kancellár

január 6-án a reggeli gyorsvonattal Budapestre utazik a régóta tervezett magyar osztrák, főleg gazdasági és gazdasági politikai természetű tárgyalások folytatására.

A kifosztott moszkvai templomok

Ahol a vallásgyalázó faj uraikodik

A szovjet hatóságok egy *Schäffer* nevű külföldi újságírónak engedélyt adtak arra, hogy megtekintse a Kremli templomait, amelyekből „rekvirálás” címen minden értéket elraboltak a „világot megváltó” nemzetközi banditák. Schäffer benyomásairól a *Rulj* című berlini ellenforradalmár orosz napilapban számolt be. Cikkéből kitűnik, hogy a bolsevikiek háttérben gyalázatosága a legkiméletlenebb durvasággal alázta meg az istenfélő orosz népet és éppen a legszentebb dolgokban sértette meg olyan mélyen, hogy az orosz nép, — ha fordul a kocka, talán, ha lehet séges, még irtózatosabb bosszút fog állani gyalázóin, mint amilyen sértést elszenvedett tőlük.

Mindent elloptak...

— A templomok hangulata — írja Schäffer — rendkívül nyomasztó és leverő. Üresen állanak a szobor talapzatok, amelyeken gyönyörű, arannyal gazdagon ékesített szobrok ragyogtak, a falakról eltűntek a régi, nagyjértékű festmények, az oltárokról a szőnyegek, arany és ezüst kelyhek, feszületek, s a falakról a rézburkolat, amelyről oly misztikusan verődött vissza a viaszgyertyák lobogó fénye. A ragyogó fényes falakon a fényes rézburkolat helyén feketeség tátong. A kandelábercek, luszterek is eltávolították és a templomok lépe annyira megváltozott, hogy szinte nem is lehet rájuk ismerni.

— Pedig a moszkvai templomokból nem is igen volt nagy bevétel

a szovjet kincstárnak. Mindössze 24 pud ezüstöt és másfél pud aranyat szállítottak be hivatalosan. Persze azt nem lehet megállapítani, hogy utközből mennyit loptak el belőle.

A bolsevizmus és a műkincsek

— A bolsevikiek azt állítják, hogy minden elrekvirált tárgyat megvizsgáltattak a muzeumi szakértő bizottsággal és amely muzeumi tárgyról kiderült, hogy „műkincs”, azt beszállították a szentpétervári nagy muzeumba, az Eremitageba. Persze igen kevés műtárgyról derült ki, hogy történelmi értékű műkincs és amelyikről kiderült is, inkább került az új gazdagok, a zsidó népbiztosok galériájába, mint az Eremitageba.

Pótolhatatlan pusztítások

— A franciák, mikor 1812-ben Napóleon vezérlete alatt bevonultak Moszkvába, megközelítőleg sem követtek el a Kremben akkora pusztítást, mint most a bolsevikiek s talán sok száz esztendő fog beletelni, míg a moszkvai székesegyházak és templomok vissza tudják szerezni és pótolni tudják az elrabolt műkincseiket.

Jönnie kell a megtorlásnak

Az orosz népről azt írja *Dosztojevszkij*, hogy nem ismer határt semmiben. A szlávtermészet hajlik a túlzásokra és soha sem tudja megtartani a kellő mértéket. Micsoda bosszút fog kitalálni a bolsevik aljasságok és kegyetlenségek megtorlására a szentségeiben meggyalázott orosz nép, a mikor távol áll,

idegenek keze is marokra szorul és készenk érzi magát arra, hogy a bolsevikiek ellen indítandó háborúban, — e szükséges és elkerülhetetlen modernkori kereszties hadjárásban részt vegyen és feláldozza magát zsidó járom alatt görnyedő keresztényen testvéreieért!

NAPI ATROCITÁSOK

Fejér Ferenc szellem akarja hajtani a vízvezeték szivattyúját. A jog- és pénzügyi bizottság csütörtöki ülésén *Fejér Ferenc* hitközségi elnök kifogásokat emelt a vízvezeték ellen. A hosszadalmas vitatkozás során többször is felszóllt. Így kijelentette, hogy *ma már a vízvezeték olyan drága, mint a bor.* Ezt a tévedését a bizottság tagjai csakhamar észrevették, maga a felszólló is beláthatta, hogy vagy antikoholista, vagy a vizet nem ösmeri. Ezenkívül több proposíciót tett. Így javaslatba hozta, hogy *a vízműtelep szivattyúit ne villanyerővel, hanem szellem hajtssák.* A természet energiáinak ilyen felhasználásában roppant gazdasági előny rejlik. A bizottság azonban nem méltányolta a vízcicet és *Fejér Ferenc* még szavazás előtt sietve eltávozott. A ülés végén mindenki megállapíthatta, hogy a vízvezeték körül lefolyt beszédekkel valóban meg lehetett volna tölteni a rezervoárt.

Ismét megsérült a „sajtószabadság”. Mióta a Budapesti Hírlapot, az Alkotmányt és Uj Nemzedéket leromboló „forradalmi” terrort fajtiszta vezéreivel együtt megfékezte a magyar igazságszolgáltatás s az októberi és márciusi vívmányok hivatott örei megillető helyükre kerültek, — ki akasztófára, ki fegyházba, ki meg vissza Pest kanálisába — a löblövics-sajtónak újból legszentebb kincsére vált a sajtószabadság.

A sajtószabadság: az a legszentebb joguk: hogy minden iskolából kiugratott zsidóköllyök, vígépályán ragyogó karriert megfutott főszerkesztő szabadon és izlése szerint válhassék magyar kultúrtenyezővé. Az a sajtószabadság, amely szabad mocskolódást, állólenyes arculköpködést enged meg minden tintaizraelitának mindenkivel és mindennel szemben: legyen az a családi élet szentsége, az állam törvényei, nemzeti becsület, integritás, magasztos eszmék, avagy keresztényen szakramentumok.

A löblövicsok e legszentebb joga újabb csorbát szenvedett *terrorországnban.* Újból kitalították a Jövőt, az Embert, a Proletárt, a Vörös Ujságot s nyomtatott papirosok egész tömegét, amelyeknek sajtószabadságsszűz hangjáért óhajtvá remeg a liberális sajtó kari szolidaritása.

Ez a méla fájdalom húz át betűik gyászfekete során. S ha e fájdalomra van ír és van tapasz: az Az Est, a Népszava, a Világ s a többi „függetlenek”, amelyek rózsaszín flastromokként ékesítik a lábadozó magyar nemzet arculatát, — amíg újból őszinte vörös színüket vissza nem adja egy végső elvérzés, vagy le nem hántja őket szemétre a teljes gyógyulás energikus mozdulata.

Tea-sütemények,

halkonzervek, sajtók nagy választékban
Csemegeüzletben
Hungária kávéház mellett. Piac-u. 55.

HIREK

1922 december 29. (Péntek)

Prot.: Dávid Kath.: Tamás.

A Meteorológiai Intézet időjárás-jelentése: Változó idő várható, sok csapadékkal, lényeges hőváltozás nélkül.

Közművelődési Könyvtár nyitva délelőtt 8-tól este 8-ig.

Egyetemi Könyvtár nyitva délelőtt 9-1-ig, délután 2-6-ig.

Csokonai-színház este fél 8 órai kezdettel „Aranyborjú”. D) bérlet.

A Müpátoló Egyesület képzéskészítése délelőtt 9-től délután 5-ig.

A ref. egyházközösség gyűlése délután 3 órakor az egyház tanácstermében.

A kispesti hádlárvák gyermekzenekarának hangversenye a volt Törő-féle, Azor Gyula vendéglőjében Csapó utca 14.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó, Arany Angyal, Muraközy, Magyar Korona, Bocskay.

Elromlott

a pápaszemünk!

A történelem valamennyi korszakát csak a saját szemüvegén át lehet megérteni. Minden olyan történelmi korszak, amely más koroknak szemszögéből, illetve más nemzedékek világlátásából alapján értékeli a múltat dolgait, igazságtalan és torzkép.

A tudományos történelmi mérlegelésnek olyan elemi követelménye az, hogy komoly történetíró nem hagyhatja figyelmen kívül, ha csak a tudománytalanság vádját nem akarja magára vállalni.

És ami a sárgult papirosok birodalmában, a kényelmes íróasztal mellett parancs, mennyivel inkább az kell hogy legyen a történelmi eleve erő nagy mérkőzésében: a való életben. Jaj annak a nemzetnek, amely élete parancsoló történelmi szükségleteinek figyelmen kívül hagyásával más korok és idegen eszmények mértékességére alapján akarja történelmi életének dómját tovább építeni! Ami az íróasztal mellett, a csöndes szemlélődés világában csupán tudománytalanság volt, ugyanaz a hiba a legfeljebb ségteljesebb akció terén, az élő történelemben elkövetve népek, nemzetek, országok pusztulásához vezet.

Mi a magunk korát abban a pillanatban néztük helyes szemüvegen, mikor az októberi rablógyilkos és hazárduló csűrre garázdálkodásának közvetlen hatása alatt valami kétségbeesztő, éles fájdalom és harag vágta a körmét a szívünkbe. És akkor cselekedtünk volna korunk parancsának igazán megfelelő módon, ha ez a fájdalom és harag abban a pillanatban világáig szabadulhat a szívünkbe és példaadó, kemény tettekkel válik.

... Az októberi betyár ismét elrikkantotta magát...

Micsoda rossz, más emberekre szabott, torzított pápaszemen nézhetünk mi manapság a világot, ha már egyéb válaszunk sincs reá egy — rikkantásnál?!

— **Városi közgyűlés.** Debrecen város törvényhatósági bizottsága szombaton délelőtt 9 órakor tartja az évben utolsó közgyűlését. A 33 pontból álló tárgysorozat kiemelkedőbb pontjai: Nógrád vármegye átírata a hősi halottak emlékének megőrzésére tárgyában; a közigazgatási bizottságban megüresedő taglétszám helyek betöltése; 30 millió korona kölcsön felvételének ügye; a szovátai bírtok ügye; a vízvezeték rendbehozatala; a gáz és villamos áram díjának felemelése; az Egyház-tér Kálvin-térnek elnevezése.

— **Kratochwill altábornagy üdvözlése.** Debrecen város tanácsa december 28-án tartott üléséből Kratochwill Károly körletparancsnoknak altábornagyi kinevezése alkalmából szerencsekívánatait fejezte ki.

— **Jankovich Jenő járásbíró gyászsa.** Súlyos csapás érte dr. Jankovich Jenő járásbírot. Édes apja, Jankovich Sándor Máv felvigyázó 73 éves korában elhunyt. Temetése ma, pénteken délután 3 órakor a Miklós-utca 28. szám alatti gyászházban. A járásbírószék testületileg képviselheti magát a temetésen.

— **Harcincmillióss kölcsön a városi vállalatoknak.** Debrecen város egyik őszi közgyűlése hetven millió forgótőkét engedélyezett a városi vállalatoknak. Ebből negyven milliót már megszerezték, harminc millió korona forgótőkét azonban még nem tudták beszerezni, ezért a város a pénzügyi központtal tárgyalásokba bocsájtkozott. A központ a kérdéses 30 milliónak kiutalásával tíz debreceni bankot bizott meg. A legnagyobbat tétel természetesen az Angol-Magyar Bank kapta meg.

— **A jog- és pénzügybizottság ülése.** December 28-án délután Debrecen város jog és pénzügyi bizottsága tizenhárom tag jelenlétében ülést tartott, melyen a távollévő dr. Vargha Elemér tb. főjegyző helyett dr. Tóth Emil tanácsnok elnökölt. Az ülésen hozott javaslatokról lapunk más helyén számolunk be részletesen.

— **Debrecenben a tudomány is mulatság lesz.** Debrecen város tanácsa december 28-án tartott ülésén javaslatba hozta, hogy ezentúl a tudományos előadások is vigalmi adózás alá vetessenek. Az életre való eszme, mely hatalmas biztosítéka lesz kulturánk visszamaradásának, városzerte nagy tetszést aratott.

— **Száz korona — egy zene-óránál.** A városi zeneiskolai tanárok óradíját az augusztus 30-i közgyűlés 100 koronában állapította meg. A tanári kar a napokban beadványt adott a városi tanácshoz, melyben az óradíjak 100 százalékos felemelését kéri — ellenkező esetben jan. elsején beszünteti az előadásokat. Debrecen város tanácsa csütörtöki ülésén foglalkozott a beadvánnyal és úgy határozott, hogy a kérelmet pártolni fogja. Hogyha azonban a tanárok január elsején sztrájkba lépnek, akkor gondoskodni fog új tanárok alkalmaztatásáról.

— **Jadlowker világhírű tenorista és Budánovits Mária** január 11-én hangversenyeznek. Jegyek a Bikaszálló portásánál.

— **Az Ébredő Magyarok Egyesülete** december 30-án, szombaton este közgyűlést tart, melyre a tagok pontos megjelenését kéri az elnökség.

— **Klébelsberg Kunó Sopron diszpolgára.** Sopronból jelentik: Sopron város tanácsa a karácsony ünnepek előtti utolsó ülésén elhatározta, hogy Klébelsberg Kunó gróf kultuszminisztert, Sopron város volt nemzetgyűlési képviselőjét Sopron város diszpolgárává való megválasztásra fogja javasolni. A tanács nagy lelkesedéssel tette magáévá a javaslatot, amelynek egyhangú elfogadása bizonyosra vehető.

— **A nemzeti hadseregnek új magyaros menetkürjele lesz.** Budapestről jelentik: A magyar királyi honvédelmi miniszter a nemzeti-hadsereg gyalogmenetét kísérő kürtjel szerzésére pályázatot hirdet a következő feltételekkel: 1. A gyalogmenet kürtjele 2/2 ütemű és 16 taktus terjedelmű legyen és csak magyaros motívumok használhatók fel hozzá. A dallam, amely csak a hármass hangzat hangjait használhatja fel, egyszerű és könnyen megtanulható legyen. 2. A jelgével ellátott pályamunkákat egy jelgével ellátott és lepecsételt boríték kíséretében kell benyújtani, amely a szerző nevét és lakását tartalmazza. 3. A pályamunkák 1923. január 15-ig a magyar királyi országos katonai tudományos és kaszinói egyesület elnökségéhez (IV. Váci u. 38.) nyújthatók be. 4. A díjnyertes pályaművek a honvédelmi miniszterium tulajdonába mennek át. — Pályadíjak: I. 20 ezer, II. 3 ezer, III. 2 ezer korona.

— **A köpönyegforgató a bíróság előtt.** Az egész magyar közvélemény megvetéssel tárgyalta annak idején azt a rassai-stílusú pálfordulást, amellyel Bárdossy Gyula, az Ébredő Magyarok Egyesületének központi főtitkára egy szép napon csak a volt bajtársai ellen fordult és az Esték berkeiből rájuk lövöldözött rágalom-nyilak után a mult év őszén saját aláírásával, falragaszon megjelent nyílt levélben olyan tényeket állított, amelyek valódiság esetén büntető eljárás megindítását vonnák maguk után az ÉME ellen. Az ÉME sajtó útján elkövetett becsületsértés és rágalmazás vádjával bíróság elé állította az aposztátát; a bíróság azonban ma a Bárdossy védőjének kérelmére, a bizonyítékok megszerzése és a tanúk megidézése végett a tárgyalást bizonytalan időre elhalasztotta.

— **Höchtl Margit zongoraművész** 1923 január 9-én tartja hangversenyét a Zenedében. Jegyek a Méliusznál.

— **Esküvő.** Dr. Kelemen Ferenc pénzügyi fogalmazó, aki hosszabb ideig volt a debreceni államrendőrség szolgálatában is, szombaton esküdött örök hűséget Csikos Eszternek.

— **Hatvanhárom százalékos utadó.** Vdsáry István tanácsnok a jog- és pénzügyi bizottság csütörtöki ülésén előterjesztette az 1923/24 évi köz-uti költségvetést, melyet a kereskedelemügyi miniszter rendelete szerint két esztendőre kell megállapítani. A szükséglet 11 864,000 koronát mutat, erre fedezetül szolgál 87,000 korona. A többi utadóval pótlandó, melyre 63 %-os utadót indítványoz a javaslat. A bizottság tagjai sokalták az utadónak ilyen nagy mértékű felemelését, különösen Fejér Ferenc, a zsidóhitközség elnöke szegült a javaslat ellen és kijelentette, hogy bizonyos társadalmi rétegek nem bírják el a nagy terhet. Bizonyára a keresztyén adóalanyokra gondolt.

— **Három fogásból álló kitűnő menü** ebéd 120 korona, két fogásos vacsora sült körettel és tészta 120 korona. Egy zóna adag délelőtt, délután és este 45 korona. 1 liter pompás ezerjő bor 120 korona. 1 pohár részvény udvari sör 34 korona. Előzékeny, pontos kiszolgálás biztosítva. A kártyajátékokra az engedélyt megkaptam. A n. é. közönség szíves pártfogását kérem. Tisztelettel Albert Belvárosi Éttermi és Kávéház tulajdonos, Debrecen sz. kir. város székházának szuterénjében. Bejárati Városház-utcából.

— **Ármin már a cseheknek sem kell.** Egy ármin vallású és Aiden nemzetiségű kommunista — mint Prágából jelentik — a csehek kitiltottak országuk területéről. Ármin a kassai kommunista pártnak volt titoktartója s bár magyar állampolgárnak mondja magát, jobbnak látta Ausztria felé menni, hogy Pogány elvtársát hamarabb utóljérje Amerikában, ha a szükség sürgősen kívánna.

— **Közveszélyesen tisztátalan cukorár.** A debreceni államrendőrség elfogta és kihallgatta Petrov Lajos 24 éves cukorárust, aki menyasszonyától, Farkas Katalintól viszonyuk felbomlása után előzőleg adott ajándékat, annak állítása szerint, életveszélyes fenyegetésekkel akarta visszaszerezni. A cukorkaárust szerdán délelőtt hallgatta ki dr. Preinberger Jenő vizsgálóbíró és megdöbbenve tapasztalta azt a hallatlan tisztátalanságot, amelyben Petrov élt. Az egész kihallgatás alatt távol kellett minden tárgytól tartani, nehogy a hajában és ruhájában szemmel láthatólag hemzseggő élősködő elpéjék a szobát. A hatóságoknak az iparigazolványok, különösen pedig az élelmiszer és cukorkaneműek elárúsítási engedélyének kiadása alkalmával tekintettel kellene lenni a kérvényezőkhöz olyan viszonyaira is, melyek az elárúsítást a közegészségre nézve veszélyessé tehetik.

— **Házasságkötések.** Kovács Gyula Máv. szerelő—Nánási Irmával, Veres Mihály államrendőr—Bari Eszterrel, Daku József kisbírtokos—Kőrösi Margittal, P. Csizmadia Lajos gazdálkodó—Székely Máriaival, Fodor Sándor hentesmester—Adorján Juliánával, Boldog József gazdálkodó—Pintér Margittal, Hirsch József fa-kereskedő—Krausz Erzsébettel, Csizrom Lajos bádogos—Schwartz Reginalával házasságot kötöttek.

— **Létszámapasztás a városnál.** Debrecen város tanácsa december 28-i gyűlésén elhatározta, hogy a gazdasági viszonyokra való tekintettel 15—20 városi tisztviselőt elbocsájt a szolgálatból. Az áldozatok kiválogatására a tanács egy bizottságot küldött, melyben Vass Károlyon kívül még helyet foglal a számvétségnek és a felügyelőbizottságnak is egy-egy tagja.

A Margit-fürdő szombat (30) reggeltől nyitva lesz.
Gőz, kád, vizgyógy és iszap egész nap nőknek és férfiaknak is.

RUDVASAK Kovácsoknak és összes gazdasági vasárunk kaphatók: **Bakos István** vaskereskedésében. Telefon 6-20. Csapó-u. 88.

Kozmann és Társa
FÉNYKÉPESZETIMŰTERME
PIACZ-UTCZA 44.

Társadalmi és egyesületi élet. A Szt. Erzsébet Nőegylet által rendezett karácsonyi vásáron a szereplőknek, ugyisint mindazoknak, akik természetben vagy pénzzel adományokkal a vásár sikeréhez hozzájárultak, ez uton és hála köszönetét fejezi ki a Vezetőség.

Az Evang. Füllegylet teacstéje. Az évok óta szünetelő kedves emléktű estélyt az egylet a télen újra feleleveníti. Február elsején rendezi az Arany Bika szálló hangverseny-és melléktermében az estélyt, mely régebben főleg a kezdő bálzó leányoknak volt bevezető éjszakai táncmulatsága. Ezúttal a táncot néhány számból álló tréfas műsor előzi meg, melyet a közönség beosztott asztalok mellett néz végig. A mai viszonyok között a füllegylet nem adhatja — úgy mint régen, — a teát; ezt a vendéglőre bizza. A rendezőség csak az esetleges adományokat (süteményeket, cukorkát stb) árusítja. A műsort később fogják közölni.

A DMTK szilveszteri mulatságát általában nagy érdeklődés előzi meg. A táncmulatság a nagyalomás I. és II. osztályú éttermében lesz este 8 órai kezdettel. — Hatalmas rendező gárda buzgólkodik a szilveszteri-est sikerén, amely kellemes szórakozást fog nyújtani a nagyközönségnek.

A kispesti hadiárva gyermekzenekara ma, pénteken este az Azor Gyula-féle Csapó-utca 14. szám alatti (volt Törő vendéglőben) fog hangversenyezni. A gyermekzenekar 10—14 éves arva fiúcskákból áll, megalapítója *Meiky János* karnagy, fővédnök *József főherceg*. A püspöki zenekar igen fegyelmezett és összetanult, pompásan interpretálják a legnehezebb indulókat is. A közönség bizonyára nagy számban fogja meghallgatni a zenélő apróságokat.

Felemlék a világitási vállalat tisztviselőinek nyugdíját. A világitási vállalat nyugdíjas tisztviselői eddig oly csekély nyugdíjat kaptak, hogy a jog-és pénzügyi bizottság indítatva érezte magát az összeg felemlésére. A december 28-i ülésen tízszeres emelést javasolt a városi tanács, melyet a jószívű bizottság el is fogadott. Így a nyugdíjasok ezentúl egy esztendőre nem négyszáz, hanem négyezer koronát fognak kapni.

Rövid hírek a nagyvilágból. A felvidék teljhatalmu miniszteriumnak rendelete értelmében a felvidéki állami hivatalnokok és alkalmazottak Magyarországra való utazásához ezentúl az illetékes zsupán külön jóváhagyása szükséges. — Az olaszországi Tagliatában egy volt katonai épület kiürítése alkalmával a felraktározott osztrák bombák felrobbantak. Az épület a levegőbe repült. A robbanás következtében nyolc ember meghalt. — Az angorai kormány rendelkezése a trónfosztott dinasztia egész vagyonát államosították. Minden birtokot állami tulajdonnak jelentettek ki. — Enver pasának sikerült Bokhara és Chiva kausagokat, valamint Turkesztán nagyrészt is megtisztítani a törököktől. — Dr Robson, aki a kairói jogi főiskola tanára volt, tegnap a buszulók tek agyonlőtték. A gyilkosság az utcán történt. A tanár éppen kerékpáron tartott hazafelé délelőtti órai befejeztével. Egy másik angol alattvalóra is tüzeltek, aki neki sikerült megmenekülni, mivel motorkerékpáron ült.

Megint emelik a közüzemi pótlékokat. A jog és pénzügyi bizottság december 28-i ülésén dr Csöke László tb. aljegyző előterjesztést tett a közüzemi pótlékok összegének újabb megállapítása tárgyában. A javaslat szerint a lakás céljaira szolgáló helyiségek után *szolgáltatásért* 106 százalékról 133 százalékra, *személyfuvarozásért* 20 százalékról 30 százalékra, *kézművesipráért* 14 százalékról 24 százalékra, *lépcsőházvilágításért* 3 százalékról 8 százalékra és *pöccenyeg kifuvározásért* 3 százalékról 6 százalékra emelhetik fel a közüzemi pótlék. A bizottság a javaslatot nem fogadja el és visszaadta a számvevőségnek azzal az utasítással, hogy készítse a tervezetet.

Újví a jandékoknak igen alkalmas háztartási cikkek nagy választékban kaphatók Sesztina Lajos vaskereskedésében.

A marhalevél kezelési díjai. A m. kir. földmívelésügyi miniszter 1923. évi január hó 1-től kezdődő hatállyal a marhalevél kezelési díjakat az alábbiakban állapította meg: Marhalevél kiállítás díj (a reájegyzett állatok számára tekintet nélkül) 20 korona, tulajdon átvezetési nyilatkozat rayezetésének díja 10 korona, az állategészségügyi bizonyítvány megújításának, a külön eszközölt irányításnak, valamint lejegyzésnek díja 6 korona.

Izlelje meg Albert konyháját. Olesó és kiltűő, az már igaz!

A Royal-kavéház Szilveszter-estje. Nagyszabású Szilveszter-est lesz a Royal-kavéház caffè-restaurantban, amelyre már javában folytak az előkészületek. Márkus Jenő tulajdonos a fővárosba utazott, hogy az étlapokon is meglepetésekkel kedveskedhessen a Royal-kavéház caffè-restaurant közönségének. — Pompás menü, nagyszerű italok lesznek a Szilveszter-estén, szórakozást pedig a kiltűő fővárosi szinfonikus zenekar és művészi műsor-számok fognak nyújtani. A tulajdonosok kéri a közönséget, hogy az asztalok lefoglalása iránt mielőbb intézkedni méltózzassék, mert már eddig is tömegesen jelentették be igényeiket.

Haldéozások. Pataki Ferenc ref. 65 éves, Karsai András ref. 2 éves, Veres István r. kath. 8 éves, Stahl Lórá r. kath. 13 hón, Szilágyi István Fodor Maria ref. 77 éves, Dobi Bálintné Csah Julianna ref. 54 éves, Kálmán József ref. 5 hónapos Dusa Róza 23 éves.

Musziestűőés Zöldfa-utca 3 szám alatt.

A piaci árak

A karácsonyi ünnepek alatt élénk forgalom volt a debreczeni piacokon, bár a rossz időjárás miatt korántsem olyan nagy, mint más időkben. Az árak némileg emelkedtek az egész vonalon.

Terménypiac: Buza 10500—600, rozs 7400—500, árpa 7000—7200, zab 6900—7000, szemes tengeri 6000—6400, csöves 4600—900 korona.

Élelmiszer- és gyümölcsipiac: Turó 200—220, juhturó 430—440, vaj 950—1000, fehér kenyér 128—132, barna 92—100, burgonya 30—32, tojás 40, tej 70—75, tejjel 200—220, fokhagyma 140—160, vereshagyma 50—90, káposzta 20—25, veres-káposzta 50—55, cékla 24—25, karalábé 28—30, sáltók 24—25, sárgarépa 8—14, gyökér 8—14, vettek 2—10, zeller 2—10, alma 80—160, körte 80—120, birsalma 80—120, dió 200—220 korona.

Husipiac: Marhahús 280—300, lővöndék 200—280, borjú 280—300, juh 220—280, sertés 460—520, hal 100—600, vadhus 180—280 korona.

Fapiac: Tüfifa 1000—1100, tuskó 950—1000 korona.

Szörnyospiac: Kappan 2800—5200, tyúk 1200—2000, ruca 1600—2200, liba 3000—4400, csirke 700—800, rantaui 350—500, kesi 200—280 korona.

SZINHAZ

MŰSOR:

Csütörtök: C) bérlet, Aranyborjú. Péntek: D) bérlet, Aranyborjú. Szombaton délután: Holland menyecské. Szombaton este: Aranyborjú. Vasárnap 3 órakor: Babavasar. Vasárnap 7 órakor: Petőfi. Vasárnap este fel 10 órakor: Monstre-cabaret. Hétfő délután: Hazudik a muzsikászó. Hétfő este: Petőfi.

Színházak és moziszinhatások közleményei.

Aki jól akarja Szilveszter-estjét eltölteni, válasson jegyet a Csokonai-színház 11 óras cabaretjéhez!

Hétfőig bezárólag Az aranyborjút adják. Timár Da jőssza a Hollandi menyecskét szombati délután!

A Csokonai-színházban vasárnap délután 3 órakor Babavasar, 7 órakor Petőfi és 11 órakor Monstre-Cabaret kerül előadásra!

Francia Gaumont film. Pierre Custot regénye, a Karak kisasszony 5 felvonásban és a Kis csavargó amerikai vígjáték 5 felvonásban ma az Apollóban.

Hagy Szilveszter-est az Apollóban, fellépnek Timár Da, Kovács Teri, Markovics Bandi, Szigeti Nagy tombola, Burleszkelt és egy 6 felvonásos vígjáték. Jegyelővétele.

TESTEDZÉS

Március 18-án kezdődik a bajnoki idény. A labdarúgó körület intézőbizottsága elhatározta, hogy a tavaszi bajnoki szezon március 18-án kezd meg s június 3-ig be kell fejezni a bajnoki szezont.

Távoznak a Merlinek. Mertin Lajos, a DMTK és Mertin István, a DKASÉ jeles csatárai — miát a „Hajdúföld” értesül — tavasszal végleg Budapestre távoznak. Távo-

zásuk érzékeny veszteség a keleti körületre.

A kerület fellebbezési tanácsa ma, pénteken este fél 6 órakor az Angol Királynő éttermében ülést tart dr Jóna Kálmán elnökölte alatt. A tárgyszorozaton szerepel a központi vidéki tanács loirata a DEAC—Nyiregyházi Törökvez ügyében új határozathozatal iránt s dr Nánassy Zoltán intéző és Roth Kálmán (DTK) fellebbezése felüggőszesésük ügyében.

KÖZGAZDASÁG

Közgazdasági szemle

Természetellenes hosszú

A budapesti értéktőzsde természetellenes hossza a jegyintézet lombard tőrcéjít a legnapj kinutalás szerint közeli 1-4 milliárdra terhelte meg és a karácsonyi ünnepek folytán a köztisztviselőkök folyósított pótlékok által amugy is erősen megterhelt bankóprás december harmadik hetében több mint egy millió új bankjegyet bocsátott forgalomba. December utolsó hetében még nagyobb bankjegy szaporulattal kell számolnunk.

Alacsonyabb a korona jegyzése

Az év végi hitelegények nagysága kapcsolatban az értéktőzsde szilárdaságára támaszkodó, lassan lassan újra felbukkanó drágasággal, az év utolsó hetében megiehetően igénybe fogja venni a jegyintézetet. Ennek a körülménynek tudható be az a tény is, hogy a korona nemzetközi megítélésében ma alacsonyabb jegyzések kerültek felszínre.

Zürichben 22 ötnyelvad, Genfben 22 fél, Berlinben mindössze 21 fél centimes volt a korona mai értékelése.

A spekuláció időzi elő a bankjegy szaporulatát.

Ez az átmeneti lemorzsolódás természetesen nem az általános helyzet közvetlenebb megítélésének következménye. Pillanatnyi okok idézték csak elő és a lombard hitelek erős megszorításával könnyen ellensúlyozható volna.

Az újonnan kibocsátott bankjegyek csak a spekulációnak az utóbbi napok hosszából merített tiszta nyeresége volt és egyáltalán nem a tisztességeskereskedelem fokozottabb karácsonyi igényeinek kielégítésére irányuló hitelműveletek eredménye, mint ahogy sokan feltűntetni szeretnék.

A debreceni ló- és marhavásár. Csütörtökön tartották meg Debrecenben az ünnepek miatt elmaradt ló és szarvasmarhavásárt. A lóvásárban a felhajtás igen kicsiny volt, a kereslet jó lovak különösen kancák iránt nagy.

Jobbminőségű lovakért 200 ezer, közepesért 100—140 ezer koronát fizettek. Vagnivaló ló ára 8 ezer koronán kezdődött. Az árak emelkedő irányzatot mutatnak.

A szarvasmarha vásárban a felhajtás kicsiny, vidéki kereskedők nagy számban érdeklődtek. Jobbminőségű marha 180—200, közepes 150—170 koronáért kelt el kilonkint élősnlyban.

Szoposborjú 200—250 korona között ingadozott. Fejős tehén ára 100—140 ezer korona között mozgott, — A kereslet nagy, a vásár irányzata szilárd.

A bankvitel engedélyezése. Hosszas huzavona után a babtelhalmozók

SYLVESTERKOR AZORNÁL (volt TÖRŐ-féle vendéglő) **szórakozhat kellemesen** (volt TÖRŐ-féle vendéglő)

3 szerencse malac és sok más kellemes meglepetés.

Hírhő zamatu fajborok. Kellemes cigányzene. Elsőrangú magyar konyha.

nyomására a közlekedési miniszter hozzájárult a bakkivitel megindításához, azonban csak 200 vagon bakkivitelét engedélyezte.

A szakminiszterek kiküldöttéből alakult bizottság most szétosztotta a 200 vagonra vonatkozó kiviteli engedélyeket és hír szerint kereszténynek is kaptak ezekből az engedélyekből.

Az áruraktárak vagyonszáma. A kereskedelmi és iparkamara felhívja érdeklődését arra, hogy a kereskedelmi áruraktárak és ipari üzemek vagyonszáma kedvezményesen december hó 31-ig lehet csúszán befizetni. Saját érdekében igyekeznek tehát mindenki fizetési kötelezettségének eleget tenni.

A munkásbiztosító pénztárak előlege miatt allando támadásban volt része a kormányának, különösen a munkaadók közül azok részéről, akik vagyoni helyzetükből kifolyólag könnyen kifizethették volna a pénztár üzemének zavartalan fenttartásához szükséges előleget. Ezek a liberális-jótevényes és faji szociológiai alapon gondolkozók azonban hallatlan farkassággal ünek pénztárakon és a legkisebb áldozattól is irtóznak. A támadások mögrefogát azonban most kihuzta a népjóléti miniszter, amennyiben azoktól a munkaadóktól, akik az előleget megfizetni nem tudják, az előlegeket nem fogják végrehajtás utján beszédelni. A munkásbiztosító pénztár forgatókével való ellátását a pénzügyminiszter fogja biztosítani.

A TŐZSDE

Magyar korona: 22 1/2

Zürichi zárlat. Berlin 6 1/2, Holland 209 1/2, Newyork 527 1/2, London, 2449 Páris 3785, Milano 2667 1/2, Prága 1647 1/2, Budapest 22 1/2, Zagráb 145, Bukarest 310, Varsó 3, Bécs 75, osztrák bélyegzett 76, Szofia 420.

A Devizaközpont hivatalos árfolyamai: Napoleon 8800, dinár 2400-2560, dollár 2325-24, hollandi 923-945, marka 37-45, lei 1340-1450, beiga 158-1-3, svéd 623-638, norvég 442-452, font 10780-11080, irra 119-124, frank 172-178, szokol 72-76, leva 1650-1750, dán 480-490, lengyel 1335-1425, osztrák 345-360, svajci 440-455 korona.

Esti magánforgalom

Értékpapírok: Rima 12950-12350, Salgó 53000-50000, Államvasút 33000-30500, Kőszén 12100-116500, Izzo 54500-51500, Lipták 4200-4500, Tízost 17000 névleg. Irányzat üzlettelen lanya.

Tőzsdéfej.

A mai tőzsdéi forgalom élénk üzletmenet mellett és igen szilárd irányzattal nyitott. A tegnapi is magasabb árfolyamok kerültek felszínre. Az egész piacon nagyarányú nyereségbiztosító eladásokat eszközöltek, melyeknek eredményeképpen az árfolyamok további emelkedése megakadt. A tőzsdéidő második felében az üzlet nem tudott újra megélni, a kontremin dominált a piacon. Zárlatok az irányzat kisérvontatott, alapszámban véve mégis bizakodó.

Terménytőzsdé zárlat: A kínálat tartózkodása folytán az értéktőzsdé lanyaasága nem érezte hatását a terménytőzsdén, úgy, hogy a kenyérmagvak változatlan árakon keltek el. A takarmánycikkek, különösen pedig a tengeri az élénk kereslet miatt 100-250 koronával drágultak mászaként.

Hivatalos árak: Buza változatlan, rozs 760-800, tak. árpa 6900-7100, sörárpa 7200-400, kőes 8500-9000, zab 7100-30, tengeri 6900-7100, repce 13500-14500, korpa 4800-900.

Előfordult kötések: Buza január 31-ére ab. hajdumeyi áll. 11600, promt. ab. Vasósnamény 10750, január közepére ab. átomás 11500, január 20 ára ab. tiszavideki átomás 11600. Rozs ab. Nyiregyháza 7200, zab ab. Budapest 7300, tengeri mozsot 1 vagon promt. ab. átomás 6700, február 28-ára győri par. 6600, január 10-ére ab. Hajdumey 7100, 15-ére ab. átomás 6800, promt. ab. átomás 6800, január 7300.

Ferencvárosi sertésjelentés: Szabadvásári maradvány 70 sertés, érkezeti 323 sertés, 65 szuldó, 344 malac, eladott 100 sertés.

200 malac. Árak: zsírterítés fiatal, könnyű 420-95, nehéz 480-505. Zárlatvasáron nem volt forgalom.

Értékpapírpiac

Bankok:	Vegyesek:
Ángol 2400	Ált. Légsz. 24 00
Hazai 5450	Bárdi 3500
Agrár 900	Baróti 12400
Magyar hitel 10700	Boni 33000
Jelz. 470	Bras-ó 5000
Leszámitoló 1800	Chinoi 11500
Olasz 615	Danica 2500
Osztrák Hitel 1600	Egisz 55900
Angolbank	Izzo 2900
Bosny. agrár	Textil 12000
Iparbank 975	Gyapjamosó 3700
Hermes 1350	Papiripar 3900
Ingatlan 4100	Részvénytör 3900
Forgalmi 7000	Szövőkötő 4200
Földhitel 10700	Spodina 6900
Közp. Jelz. 870	Temesi szesz 13400
Városi 660	Fellen 55000
Merkur 560	Flóra 23000
Nemz. bank	Fővárosi sör 9025
Kere-k. 25000	Goldberger 9000
Cseh 3500	Gschwindt 48000
	Hung. műtr. 43500
	Kábel 10900
	Juta 6800
	Karton 14700
	Keglevich 1900
	Magy. Ált. 2925
	M. orsz. tak. 3350
	Királyautó 1200
	Királysör 7800
	Keleti 4300
	Klotild 9500
	K. Polg. Sör 53000
	Cukoripar 22000
	Lámpa 25000
	Ligetszanat 1900
	Auer 18000
	Kender 4700
	Ostermelő
	Rugyanta 11300
	Szalámi 3550
	Vasut forg. 7500
	Marosi petr. 7000
	Oceán 8400
	Olajipar 10000
	Plobas 5000
	Püspöki 1000
	Schwartz 8500
	Szikra 14300
	Stummer 10700
	Telefon 91250
	Temesi sör 13500
	Pannonia 1000
	Török
	Turnul 7500
	Pannut 21000
	Vasm. vil. 8400
	Zagyvapálfalva 9300
	Villanyi 2800
	Mezőgazd. 67500
	Mezőg. új 62000
	Unio 3700
	Klein és fia
	Faipar:
	Ált. Faipar 1325
	Cserző
	Egy. fa 1280
	Fuórgyár 3700
	Guttmann 12000
	Hazai 15100
	Kőorsbányai 2100
	Kronberger 7000
	Ligum Trus 1400
	Erős
	Malomsokly 17000
	Nemzeti 1625
	Lichtig 20300
	Ofa 3000
	Magyar Lloyd 3000
	Rézbányai 450
	Szavonia 3800
	Nasic 70500
	Viktoria 1450
	Zabai 1030
	Zentai 17000
	Honifa
	Magyar Amer 3500
	Közlekedési váll:
	Adria 4000
	Atlantia 6700
	Levante 5000
	Bur 1770
	Mikolcsi 5000
	Trust 1680
	Kozui 7200
	Városi 1800
	Déli 8400
	Államvasut 35000

Felölös szerkesztő: Kolosváry-Borosa Mihály
Kiadó: A Hajdúföldi Lapkiadó Vállalat

Lapkihordó

asszonyok fizetéssel felvétetnek lapunk nyomdájában Piac-u. 59.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 30 kor., minden további szög 3 kor. Vasár és ünneppnapokon 10 szög 40 kor., minden további szög 4 kor. Vaalagabb betűből szedett szavak kétszeresen számítanak

Eleserőlem
Bereséni v. Csokona-utai házamat beköltözhető 3-4 szobás lakással. Egy szoba könyvtárszobát biztosítási tudok. Címkiadóban.

Sírfutó
fiu vagy leány felvétetik. Cím a kiadóban.

Irodistanó
kerestetik január 1-éi belépésre. Gyakorlattal előnyben. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbítja „Gyakorlat” jellegre

Bélyegzőgyár és vésőtűgyár PAULÓ I.

Vasabrancs
van eladó kisebb nagyobb mennyiségben lapunk kiadóhivatalában Piac u. 59. szám.

Pénztárosnő
azonnal felvétetik, ki az egyszerű könyvtárban járta. Ajánlatokat kérek a kiadóba „Pénztárosnő” jellegre fizetési igényekkel együtt.

Írógépelni
megszállhat 14 nap alatt Nagy Lajos irodájában, Veres-utca 9.

Tűzhelyek,
kályhák, edények, daráló, hűségpek, burkolatok, szirbődők fűrészbakok, esengők répvágók legelősebben NAGY vasüzletében Csapó u. 68. szám.

„Béke” áruház.
Szent Anna-utca 5. 140 szél. Babátosztó 850 140 - gyapjaszék 1800 85 - keletgyapjaszék 2400 Angolzeppír 375 Z-törvétel 398 Hátizava 250 Konyvív 180 Sálkendő 2000 1 pár jó női harisnya 180

Menekültek, tisztv.
kedvezményben.

Bármilyen
szerény butirozott szobát keresek Veres-utca közelében. Nagy Lajos Iroda, Veres-utca 9.

Kinek van
átadható lakása? Közölje azt teljes bizalommal Nagy Lajos Irodával, Veres-utca 9. M. g. bizim minden áldozatot megozunk!

Könyvelő
ki az egyszerű kértő, könyvvitelt érti pénztárkezelést vállal, mérlegképes is lehet, állást nyelhet. Ajánlatokat kérek „Szorgalom” jellegre.

Zongora
bée-i, kintő eladó. Cím a kiadóban.

Minden s
szakársó, állandó helyet szerető felvétetik. Széchenyi-utca 14. Keresztőpület.

Körek
ajánlatot irodista nőtől, ki gépen ír, némi részben a könyvelő-höz ért. Fizetési igény megjelöléssel. Kellendős állás” jellegre a kiadóba kérek ajánlatokat

Bihar- Hajdúvármegyék és Debrecen sz. kir. város főispánja.

Pályázati hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál a 481/26341-1917. bkgy. sz. alatt alkotott husvizsgálati szabályrendelettel szervezett és lemondás folytán megüresedett állás kinevezésem által életfogytiglan betöltendő.

Közüvőghidi igazgatói állásra és ennek betöltésével esetleg megüresedő közüvőghidi I. és II. oszt. állatorvosi állásra nyilvános pályázatot hirdetek.

A pályázónak az 1888 VII. t.-c. 133. §-ban előirt képesítéssel kell bírnia.

A közüvőghidi igazgatói állás a szervezeti szabályrendelet 289. §-a szerint a IX-ik fizetési osztály szerinti javadalmazással; évi 2900 korona összegű személyi pótlékkal és a kormányrendelettel a fizetési osztálynak megfelelően megállapított különböző segélyekkel, valamint családi pótlékkal és ezidőszent a kedvezményes természetbeni ellátás elvezetével van egybekapcsolva. Az igazgató a közüvőghid telepén természetbeni lakást, fűtést és világi tást élvez és a városi nyugdíj intézetnek a tagja. Az igazgató állatorvosi magánygyakorlatot nem folytathat.

Felhívom az erre az állásra pályázni kívánókat, hogy az 1888. VII. t.-c. 133. §-ban előirt képesítésüket, eddigi gyakorlatukat továbbá a forradalom és az ezt követő megszállás alatti magatartásukat igazoló okmányaikkal kellően felszerelt pályázati kérvényüket 1922 évi január hó 30-ig hozzám adják be.

Elkészve, vagy hiányosan felszerelt kérvényeket figyelembe nem veszek.

A kinevezendő tartozik állását azonnal elfoglalni.

Körbontani gyakorlattal, ezzel kapcsolatos bakteriológiai ismeretekkel, valamint husvizsgálatban nagyobb gyakorlattal bíró pályázók első sorban vétetnek figyelembe.

Debrecen, 1922. december hó 22. napján.

Miskolcsev, s. k.

Nehéz az élet,
jó ruhába járni gondot ad, VÉGBEH
olósón beszerezni tessék VÉGBEH
menni, hol megvásárolható minden férfi ruhák állandóan kaphatók.
Vár-utca 7. sz. (Zeneudével szemben)

Hivjon meg

ha van aranya vagy ezüstje eladó, a legtöbbet én fizetek érte

Kramer

Tea rum,

likörök, cognac, gyümölcsalkoholok le olósó ban legjobb minőségben a Szilágysági szeszszítal kereskedés kicsinybeni osztályán

CSAPÓ-UTCZA 7. SZ.

KUCZIK GÁBOR UTÓDA DEBRECZENI LAJOS HENTESARUGYÁRRÉSZV. TÁRS. DEBRECEN,

Legjobb minőségben szállít napi árért szalonnaműeket, sertészsír, debreceni kolbászt, virsli és csemege árut. Vásárolt hízott sertéseket és minden e szakmába tartozó árut.

Gyári telefon 2-44. Üzleti „ 3-79.

Üzlet: Degenfeld-tér, Rózsa-u. sarok.

Pályázat

a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó-Vállalat Rt. Debrecen keresztielő belépésre pénztárosnő. Pályázhatnak irodai gyakorlattal bíró női alkalmazottak. Könyvelésben jártasok előnyben. Pályázatok a vállalat vezetőjéhez adndók be a hivatalos órák alatt 8-12-ig és 2-6-ig.